

List 6B Posouzení (diagnostika) životní situace a klíčové znalosti o klientele

Jméno a příjmení studenta:

Pracoviště:

Posouzení je fází procesu sociální práce, která významně ovlivní povahu i výsledek činnosti sociálních pracovníků. Podle Partona a O'Byrna (2000) je posouzení aspektem, který odlišuje sociální práci od poradenství a terapie, neboť jeho výstupy jsou často určeny pro soud, manažery či obecně vzato pro použití v rámci formálních kontextů.

Slovník sociální práce (Barker, 1995) vymezuje posouzení (assessment) jako proces, ve kterém je určován charakter, příčina, vývoj a prognóza problému a v němž jsou dále také analyzovány osobnostní charakteristiky a situace, které s problémem souvisejí. Posouzení Barker dále chápe jako funkci sociální práce, jejíž podstatou je snaha porozumět problému, jeho příčině ale i tomu, co může být změněno, aby byl problém minimalizován či odstraněn. Pojem posouzení v současné anglosaské literatuře vytěšňuje dřívější „diagnózu“, která je vnímána spíše jako pojem medicínský a nevhodný pro sociální kontext, v němž operuje sociální práce.

Uvažte, v jakém kontextu dochází k posouzení životní situace klienta na vašem pracovišti. Tj, zamyslete se, kvůli jakému účelu provádí sociální pracovník posouzení situace klienta a jaké důsledky může mít výsledek posouzení pro klienta a jeho rodinu.

Jaké údaje sociální pracovník o klientovi, jeho rodině a životní situaci zjišťuje? Považujete množství údajů a jejich kvalitu za přiměřenou?

Zvažte jaké zdroje informací o klientovi a jeho situaci sociální pracovní využívá? Kdo na posouzení obvykle participuje (jako posuzovatel i jako posuzovaný)? Jaké metody a techniky posouzení jsou používány (např. rozhovor, návštěva v domácnosti, testy, hraní rolí, malování aj.)? Je posouzení proceduralizováno (existují přesná pravidla pro provádění posouzení)?

Jaký má vliv posouzení životní situace na určení cílů i postupů sociálního pracovníka?

Věnuje sociální pracovník dostatek prostoru pro porozumění pohledů klienta a dalších aktérů životní situace? Nepřevažuje expertní pohled na povahu problémů? Jaké to přináší důsledky?

Je v daném zařízení klient diagnostikován, nebo je spíše posouzena jeho životní situace? Co o tom soudíte?

Uveďte, zda se domníváte, že je posouzení životní situace věnován dostatek prostoru a energie ze strany organizace (sociálního pracovníka). Svůj závěr komentujte.

Uvažte, zda by se dal proces posouzení na vašem pracovišti zefektivnit (učinit přínosnějším)?
Jaké změny navrhuje?